

Ex-crimineel **Steve Brown** over de internationale drughandel

“DE ECHE DRUGSBAZEN STAAN BOVEN ELKE WET”

Hij was ooit één van de grootste drugshandelaren van Nederland en voerde duizenden kilo's weed, hasj en andere drugs het land in. Begin de jaren negentig besliste Steve Brown (53) naar eigen zeggen uit het criminele milieu te stappen. Toch blijft hij een boeiende bron van informatie, zo blijkt uit zijn nieuwe boek 'Steve Brown in Gangsta's Paradise'. Daarin legt hij het wereldwijde centrale zenuwstelsel van de drughandel bloot. “Aan de top van die handel vinden criminaliteit en politiek elkaar”, stelt Brown.

Afghaanse telers op hun veld. Aan papavers, dé basisstof voor heroïne, is duidelijk geen gebrek. “Alle militieleden in Afghanistan zitten in de drughandel”, aldus Steve Brown.

De bestrijding van de drughandel en de opvang en begeleiding van problematische gebruikers kost de samenleving handenvol geld. Dat de overheid in deze 'oorlog tegen drugs' steevast achterop hinkt en zienderogen terrein verliest aan de internationale drugskartels, is iedereen duidelijk, ook al wordt dat officieel zelden tot nooit met zoveel woorden gezegd.

Internationale organisaties als de Wereld Handelsorganisatie en de Ver-

enigde Naties hebben de afgelopen jaren geregeld gewezen op de dreiging van de georganiseerde misdaad, met name de criminele structuren achter de wereldwijde drughandel, die niet enkel de democratieën ondergraven en de reguliere wereldeconomie bedreigen, maar zelfs regelrechte burgeroorlogen financieren. Om nog maar te zwijgen van het internationaal terrorisme dat niet zelden zijn bloedgeld puurt uit drughandel. Om maar een idee te krij-

gen vanwaar het financieel om gaat: als van alle drugsgeld gedurende vijf jaar geen euro meer terug zou vloeien naar de normale economie, zou er zo goed als geen geld meer in omloop zijn. Overdreven? Een Brits onderzoek wees uit dat er op zo goed als alle biljetten van een pond die al enige tijd in circulatie zijn, sporen van cocaïne zijn terug te vinden. En in sommige steden kan aan de hand van analyse van het rioolwater worden vastgesteld hoeveel en in welke wijken

het meeste cocaïne wordt gesnoven. Dat zegt al iets.

Vraag is echter waarom er, als invloedrijke organisaties als de WHO en de VN zich zulke zorgen maken, niets wordt gedaan aan de wortels van het drugskwaad, aan de producenten en de kopstukken, aan de financiers en de witwassers, aan diegenen die in de wereldwijde massatransporten van drugs worden ingeschakeld? Waarom in de praktijk steevast enkel de relatief kleinere tussenpersonen, de straatdealers en de gebruikers worden opgepakt en gestraft? De enkele grote ladingen drugs die politie of douane in beslag weet te nemen, wegen nauwelijks op tegen de duizenden kilo's die ongehinderd op de westerse markt terechtkomen.

De omzet van de grootste drugsbarons en -kartels benadert het BNP van kleine staten en gaat gepaard met het evenredig verwerven van macht. Daardoor wordt drugsgeld geregeld de basis voor kleinere en grotere gewapende conflicten, de oorzaak van zowel burgeroorlog als, zoals in Mexico, alledaagse geweldadige terreur of internationaal terrorisme.

Steve Brown heeft jaren in dat milieu gewerkt en verstouwd in zijn hoogdagen volgens schattingen van de Nederlandse Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst een jaaromzet van 25 miljoen euro. Hij was dus geen kleine jongen maar reisde als inkoper van een belangrijke Nederlandse koffieshopketen de wereld rond, ontmoette de grote bonzen van de internationale drugswereld en kwam op plaatsen waar zelfs de Amerikaanse drugsbestrijdingsdienst DEA zich niet kan of durft te laten zien. Of niet mag komen, want uit de verhalen die Steve Brown in zijn recentste boek heeft gebundeld, blijkt vooral ook de binding tussen drughandel en internationale politieke strategie.

Het weze overigens duidelijk dat Brown zelf nooit een brave jongen is geweest. Hij was jarenlang een topcrimineel, heeft dat ook nooit ontkend, en ging om met de hardcore van het Nederlandse criminele milieu. Met zowel de Nederlandse drugsjongens als de Chinese, Zuid-Amerikaanse en Oost-Europese maffia, die net als reguliere internationale bedrijven overal in Europa en dikwijls ook in de VS hun vestigingen hebben. Hij kende de codes en sprak

“Half Bekend Nederland zit aan de coke”, stelt Steve Brown vast.

dezelfde criminele taal.

Overigens overleefde Brown een aanslag toen hij in december 1999 voor zijn deur werd neergeschoten. Hij had en heeft nog vijanden zat. Steve Brown zegt immers altijd en overal zijn mening, zit niet verlegen om een agressieve uithaal meer of minder en schreef niet enkel boeken en columns maar maakte voor de televisiezender Veronica het zedelijke programma 'Zware Jongens'. Toen al merkte hij hoe bepaalde beelden en gesprekken het in de montage niet haalden en begon hij zich steeds

“We moeten drugs dringend legaliseren”

meer bewust te worden van het feit dat de drugswereld ook in de media was gefiltreerd. Dat resulteerde in zware conflicten met mediamensen, waaronder de zelfverklaarde top-misdaadjournalist Peter R. De Vries, dezelfde De Vries die in de zaak van de moord op het Amerikaanse meisje Natalee Holloway op Aruba op een schokkend walgelijke manier het verdriet van Natalee's moeder uitbuitte. Dezelfde De Vries die in die zaak grote ontdekkingen beloofde maar slechts op de proppen kwam met verklaringen van een verwarde mythomaan, op verborgen camera vastgelegd via een dubieuze tussenpersoon – een heroïnedealer. Opnamen die juridisch geen enkele waarde hebben. “Men heeft het altijd over maffia-advocaten, -boekhouders en -bankiers”, zegt Brown. “Men beweert zelfs dat sommige poli-

In welke zin?

Steve Brown: Zoals de Amerikaanse maffia van de drooglegging heeft geprofiteerd om écht groot te worden. Enkel door het verbieden van alcohol konden gangsters als Capone hun misdaadimperiums uitbouwen. Hetzelfde geldt voor de drughandel. De zogeheten *waron drugs* woedt nu al dertig jaar en men is er geen stap verder mee gekomen. Integendeel, de handel bloeit als nooit tevoren. Wordt het dan geen tijd om bij die aanpak vragen te stellen? Om een andere benadering te overwegen? Wat mij betreft zou men ten gronde moeten praten over het legaliseren van drugs, eventueel met restricties voor producten als cocaïne en heroïne. Dat zou de georganiseerde misdaad in één klap drierivieren van de financiële wind uit de zeilen halen. En niet minder belang-

rijk: het zou de belangrijkste financiële ader van het internationale terrorisme doorknippen. Idem dito voor een aantal regionale conflicten waarvan de wapenvoorziening zo goed als integraal wordt betaald met druggeld, zoals dat van de FARC (de Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia – Ejército del Pueblo, de gewapende, militaire vleugel van de Colombiaanse Communistische Partij), gefinancierd met cocaïnegeld. Maatschappelijk moet dat te organiseren zijn, net zoals we toch ook met drugs als tabak en alcohol weten om te gaan? Het zou ons ook in staat stellen de kwaliteit van drugs te controleren en gebruikers zouden een gewoon leven kunnen leiden. Het zou een stuk schelen in wat zo misleidend de 'kleine' criminaliteit wordt genoemd. En misbruiken? Die zullen er altijd zijn, dat is niet anders met alcohol en tabak. De fortuinen die we nu uitgeven aan de strijd tegen drugshandel kunnen we beter aanwenden voor preventie en begeleiding van probleemgevallen, zoals we dat ook doen met alcoholici.

Het zou bovendien een einde stellen aan de dubbele moraal, zelfs de uitgesproken hypocriete houding die de wereld en met name het Westen nu aanhoudt, stel je.

Dat is toch ook zo? En wat dat betreft is er niets nieuws onder de zon. Al tijdens de Vietnamoorlog lieten de Amerikanen toe dat in de Gouden Driehoek, het grensgebied tussen Birma, Thailand, Laos, Vietnam en ten dele de Chinese provincie Yunnan, heroïne werd geproduceerd door bepaalde semipolitieke groeperingen die de Amerikanen te vriend wilden houden, waaronder de 'prins des doods', de Birmaanse warlord Khun Sa, die vorig jaar op hoge leeftijd vredig is overleden. Die man, bij wie ik op de thee ben geweest, hield er een compleet privéleger op na. Tegenstanders werden zonder veel plichtplegingen geliquideerd. Er waren nog meer groepen met politieke bindingen bij die handel betrokken, onder meer groepjes van de Kwomintang van Chiang Kai-shek (de Chinese anticommunistische beweging die zich na de overwinning van Mao terugtrok op Taiwan, nvdr.). In de Gouden Driehoek heb ik zelf tot mijn middel in uitgestrekte papaverelden gestaan, diezelfde velden die de DEA en de talloze liaisonofficieren die het Westen in al die landen heeft gestationeerd

"Wijlen Benazir Bhutto was geen haar beter dan de maffiajongens van ex-dictator Marcos", aldus Steve Brown.

teneinde de drugsproductie te bestrijden, zozegged niet weten te vinden. Of is het niet mogen en niet willen? In Afghanistan is het niet anders. Sinds de oorlog tegen de Taliban is dat land uitgegroeid tot de grootste wereldproducent van heroïne: negentig procent van de heroïne komt uit Afghanistan. En dat terwijl de westerse troepen er letterlijk op staan te kijken. Ik ben geen aanhanger van welke samenzweringstheorie dan ook, maar dit zijn feiten waar niemand naast kan kijken, het gevolg van ofwel extreme onbekwaamheid, ofwel een onuitgesproken politieke deal. Bepaalde politieke machthebbers in een aantal conflictueuze Derde Wereldlanden helpen en steunen al dan niet actief het westen en in ruil daarvoor kijken de westerse overheden wat de drugsbelangen van die leiders betreft even de andere kant op. De media is medeplichtig. Het beeld dat zij blijven ophangen van dé drugshandel, die van de geperverteerde straatdealer en de creperende junkie, geeft een verkeerd beeld van waar het om draait: de echte bonzen aan de top van de piramide en de geldstromen die zij controleren.

Er komen enorme hoeveelheden drugs het westen binnen. Zijn onze grenzen dan zo lek?

In mijn tijd, de jaren zeventig en tachtig, waren die zo lek als een mandje,

grotendeels omdat de douane toen nog geen benul had van de smokkelmethodes. In die tijd haalden wij zelf nog drugs op, ook in de haven van Antwerpen. We reden zo de kade op, tot bij het schip waaruit wij dan eigenhandig een paar honderd kilo hasj of wat dan ook overlaadden. Geen kip die ons daarbij stoorde. Sinds de toename van de terroristische dreiging is er wel veel veranderd. Maar dat houdt de drugsmafia niet tegen. Zo wordt bijvoorbeeld in toenemende mate gebruik gemaakt van diplomatieke kanalen. Rondreizende ambassadeurs van Pakistan brengen met diplomatieke koffers ongestraft ladingen van twintig tot vijftig kilo heroïne per keer het land binnen. Daartegen kan niets worden gedaan. In principe mag men de drugs niet eens in beslag nemen, de Pakistaanse diplomaten mag men niet ondervragen, laat staan arresteren. Of men werkt via tussenstations. Tegenwoordig liggen die vooral in Afrika en de Balkan. Kijk eens, dat zijn geen geheimen hé, dat is geweten. Alleen wordt er niets aan gedaan. Hetzelfde geldt voor het witwassen van al dat geld. Daarvoor worden internationale banken ingeschakeld en werkt men via fiscale paradisijs. Als de VN morgen beslissen wereldwijd komaf te maken met het bankgeheim, heeft de drugshandel toch een wezenlijk probleem? Waarom gebeurt dat niet? Omdat de grootste spelers op de drugsmarkt niet diegenen zijn die in de media als 'topdrugscriminelen' worden voorgesteld, niet de Holleeders, niet de Verhoeks, niet de Bruinsma's (topgangsters uit de Nederlandse drugsscène en betrokken bij de bloedige afrekeningen in dat milieu tijdens de jaren '80 en '90, nvdr.) van deze wereld, maar een selecte club politieke machthebbers uit vooral de Derde Wereld. Trouwens, stel dat men op Zaventem een lading van iemand als Khun Sa onderschept, wat doet men dan? Hoogstens de bestemming arresteren. De spreekwoordelijke Khun Sa zou niet eens ter sprake komen, ook al weet men dat hij erachter zit. Wordt er tegen zo'n topproducenten en -trafikanten ooit een internationaal arrestatiebevel uitgeschreven? Wordt ooit één van de Pakistaanse generaals en politici die aan heroïne fortuinen verdienen, verontrust? Neen. Binnen pakweg twintig jaar zal een wetenschapper zich in

een scriptie ongetwijfeld de vraag stellen hoe al die dictators, generaals en politici zomaar de vrije hand konden krijgen.

En die laatste kaste staat internationaal boven de wet, zeg je.

Zo is dat. Ik heb dat overal gezien. Neem nou iemand als Benazir Bhutto. Toen zij bij een moordaanslag om het leven kwam, leek het wel alsof er een heilige was overleden. Alle media hadden het over een grote politieke leider, niemand zei erbij dat zij een maffiavrouw was, dat ze rechtstreeks was betrokken bij de internationale heroïnehandel. Zij was geen haar beter dan de maffiaclan van en rond de Filippijnse dictator Marcos, dat soort 'leiders' dat het westen overspoelt met zwart geld. In Pakistan ontmoette ik een generaal, een echte gentleman. Gestudeerd in Oxford, stijlvolle man met opvoeding. Hij stuurde echter om de zes weken 250 kilo heroïne richting westen en wie dwars lag, werd vermoord. En waarom liet men dat gebeuren? Omdat het westen, met name de Amerikanen, hem meende nodig te hebben in de strijd tegen moslimterrorisme. Zolang dat soort mensen het westen al dan niet uitgesproken steunt, zolang Shell er de olie mag weggapen

◀◀ Ook hier zijn Chinese restaurants een dekmantel ▶▶

en andere westerse bedrijven er mogen profiteren van uitgebuite werkkrachten, kijkt het westen de andere kant op. Dat is de dubbele moraal die hier in het spel is. Het facilitaire gedogen van de drugsactiviteiten van politici, hoge militairen en warlords. Zo goed als honderd procent van de militieiders in Afghanistan zit in de heroïnehandel. Met de fortuinen die ze verdienen, bewapenen ze niet enkel hun soldaten maar bouwen ze in Kaboel ook ware paleizen. Die staan in de buurt van de Amerikaanse ambassade maar blijkbaar schijnt dat noch de CIA, noch de DEA op te vallen. En al evenmin de ter plekke nochtans goed vertegenwoordigde internationale pers. Dus ja, er bestaat een kaste van mensen die boven het internationaal recht staat. Boven welke rechtsregel

dan ook, trouwens.

Zoals ook bepaalde Arabische prinses, schrijf je.

Ik heb die meermaals aan het werk gezien in Tanger, zowat het Sodom & Gomorra van Marokko. De prinses vliegen daarheen om even te ontsnappen aan de strikte religieuze regels van hun eigen land. Ik heb in mijn leven veel gezien, tot de grootste rottigheid toe, maar hoe die prinses in Tanger tekeer gingen, daar heb ik met verbazing naar staan kijken. Zij arriveerden met de privéjet van papa, werden op de luchthaven en zonder welke douanecontrole dan ook afgehaald met limousines en naar hun wanstaltig rijke villa's gereden. Een soort vrijplaatsen voor feesten met sloten drank, hopen drugs en dure hoeren. Ze zopen zich te pletter en neukten open en bloot al wat vast en los zat. Maar ondertussen wél neerkijken op anderen. Kijk, daar kan ik niet tegen. Ik ben zelf geen eenzaam burger, eerder een rasbandiet, maar ik doe mijzelf dan ook niet anders voor dan ik ben. Ik kom uit een volksbuurt en voel mij solidair met de gewone mensen uit die wijk. Als die uit pure honger een brood of een kip stelen, krijgen ze de volle juridische lading over zich heen, terwijl anderen,

rant te vinden. Zo'n zaak waarvan je je afvraagt hoe ze kan overleven aangezien er nooit een hond komt eten. Dat soort zaken fungeert als dekmantel voor witwasoperaties, ontmoetingsplaats voor maffiabesprekingen en onderkomen van triadesoldaten die in een carrousselstelsel met legaal fictieve paspoorten – echte paspoorten op een valse naam – de wereld rond worden gestuurd. Dergelijke groepen zijn niet te infiltreren en hun leden houden zich strikt aan de zwijgplicht want als ze spreken, wordt hun hele familie tot de derde generatie uitgemord. Ik zou ook zwijgen. De triades hebben hun traditionele belangen – drugs, prostitutie, mensenhandel en illegaal gokken – maar ze hebben zich probleemloos aangepast aan de mondialisering van de misdaad.

De drugshandel draait rond bergen geld, politieke macht en invloed. Is er nog ooit iets aan te doen?

Ooit zal de wereld inzien dat het eenvoudig verbieden van drugs de criminele wereld op alle niveaus enkel in de kaart speelt. Met de onvoorwaardelijke oorlog tegen drugs gekomen we net het tegenovergestelde van wat wordt beoogt: met die aanpak steunen we de drugshandel in plaats van die te bestrijden. Zeer recent werd vastgesteld dat de VS worden overspoeld met de meest zuivere heroïne ooit. Uit Afghanistan. De Navo en Amerika winnen het misschien tijdelijk van Taliban en Al Qaeda in Afghanistan maar betalen daarvoor in de straten van de Amerikaanse steden een hoge prijs. En in de marge daarvan financieren we onze eigen vijand, het internationaal terrorisme. In Afghanistan en Pakistan heb ik dat zelf gezien. Dat alleen zou ons moeten motiveren om toch minstens de discussie rond het legaliseren van drugs aan te gaan.

Tekst: Dominique Trachet

'Steve Brown in gangsta's Paradise – wereldwijde corruptie', uitgeverij Elmar. Winkelprijs: 17,50 euro.